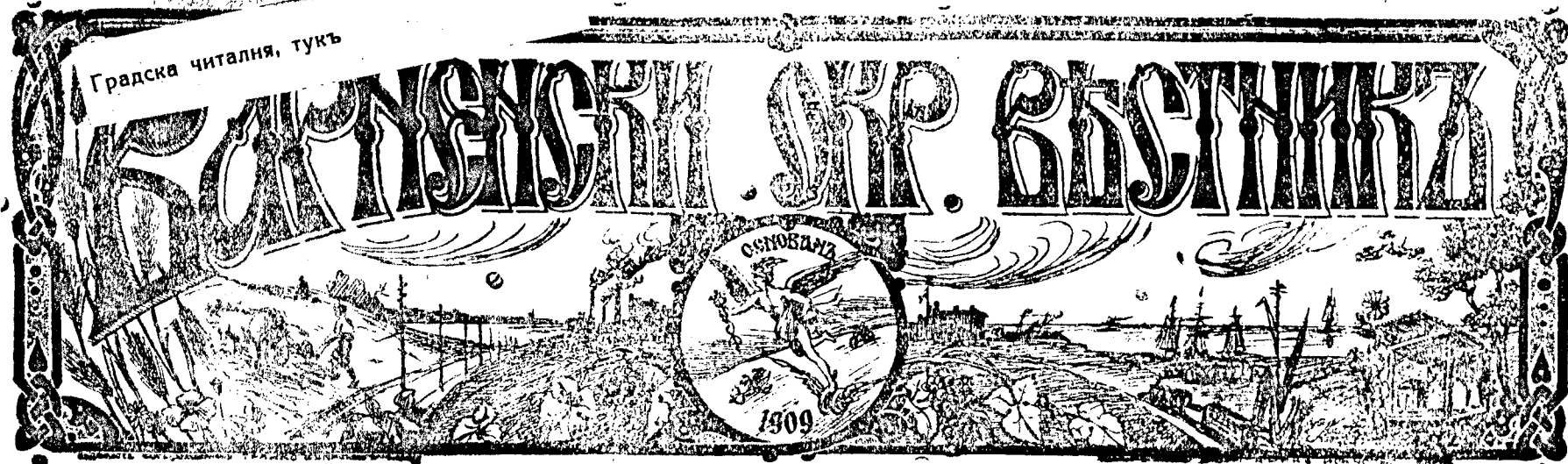

Journal départemental de Varna

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА ВАРНЕНСКАТА ОКРЖНА ПОСТОЯННА КОМИСИЯ

Год. абонаментъ: за общини 200 лева
за учил. н-во 100 „ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО
— Телефони: № № 28 и 502 —Такси: за обявления на дума или кв.
см. 1 лв. за баланси на кооперац. 150 лв.

Д-ръ Д. Гошевъ

Учителът и здравната просвета

Здравната просветна дейност на селския учител не би тръбвало да свършва с училището, тя би тръбвало от тук да почне, а да свърши далечъ въ средъ селскитъ маси. Българския селски учител е изигралъ голъма роль въ възраждането на българския народъ, той е билъ не само неговъ учител въ живота, но и неговъ водител въ всичкитъ му борби. Учителътъ въ средъ селскитъ маси може и тръбва да играе главната роль по всички здравни въпроси и предприятия въ селото. Той тръбва да работи и убеждава за добъръ и хигиениченъ водопроводъ, за хигиенично училище, за постройка на хигиенични жилища, за редовенъ животъ, за добра храна и пр. и пр. Въ повечето села на България нѣма нито лѣкарь, нито фелдшеръ. Българското село въ здравно отношение е останало много назадъ. Болшинството селени живѣятъ още крайно примитивно, при много лоши и нехигиенични условия. Отъ медицината тѣ не търсятъ помощъ, освенъ въ единични тежки случаи. Тѣ по скоро ходятъ тамъ, кждето се чувствуватъ по-близо — до бабички, врачки, ходжи и попове и пр. и пр. Болеститъ си обясняватъ съ Бога и невидими сили. Така сжщо и епидемиитъ отъ заразителни болести си обясняватъ и отдаватъ като божие наказание. Това последното е една отъ причинитъ, да имаме постоянно епидемии. Така, въ едно село, кждето върлуваше епидемия отъ петнистъ тифъ повечето селяни мислѣха и върваха, че това е като наказание отъ Бого и като така средство противъ него не може да има. На монѣ нареждания да се съобщава въ болницата, а кждата да се карантинира и съ това да се отстрани по нататъшното разпространение, тѣ криеха старателно болнитъ, защото „у болницата, който отивалъ, не се връщалъ“. Такова понятие, за жалостъ, иматъ повечето български селяни за болницата, а и отъ карантинна се плашатъ, защото щѣли да имъ изпарятъ дрехитъ и завивкитъ, а отъ това щѣли да се развалятъ. Ето какво разбиране има българския селянинъ. Той добре прави смѣтката си за онова, което е близко до неговия умъ и природа, а за грамаднитъ жертви и загуби, които се причиняватъ съ неговитъ смѣтки и спестявания и пснание

нѣма. Така, въ една кждца, кждето открихъ боленъ отъ петнистъ тифъ, наредихъ да се изпарятъ всички дрехи. Тѣ, върни на своитъ разбирания, предаватъ нѣколко черги скришомъ въ съседната имъ кждца, за да ги спасятъ отъ изпаряването. Следъ 10 дни въ тази съседна кждца, кждето бѣха „спасенитъ“ черги, които навѣрно сж донесли съ себе си и заразени въшки, констатирахъ заболѣлъ отъ петнистъ тифъ, който въ последствие почина. И съ това българския селянинъ е спечелилъ две вехти черги, а е изгубилъ единъ глава на семейството. Ето кжде водятъ смѣткитъ на непросвѣтени селянинъ. Въ другъ случай заболѣва едно дете отъ пневмония. Непросвѣтената майка повиква една баба, която е посѣветвала въ недѣля да го занесе въ черква и когато попа чете евангелието, да го сложи подъ книгата и щѣло да му мине. Това било въ вторникъ. Майката утѣшена чака недѣля да занесе детето си, за да му мине. Идва недѣля, майката извършва поржаната работа и се връща у дома си. На другия денъ — понеделникъ, чак майката детето да оздравѣе, но то станало по-зле, въ вторникъ паднало вече въ безсъзнание и тогава чакъ майката трѣгва да търси лѣкарь, който констатира двойна пневмония, но е вече късно и детето следъ нѣколко часа умира. Въ другъ единъ случай 35 годишенъ мъжъ съ 3 деца и стара майка, заболѣва съ болки въ корема и повръщане. Повикватъ разни бабички и на третия денъ повикватъ лѣкарь, който констатира заклещена к-ла и разбира се, щомъ сж минали 24 часа, никой вече не може да го спаси. Болния на седмия денъ почина. Семейството спечели разноскитъ по лѣкаря, а изгуби единъ човѣкъ въ хубавата си възраст.

Отъ стотинитъ примѣри, които съмъ ималъ случай да наблюдавамъ, когато служихъ въ провинцията, изброявамъ само нѣколко. При тази страшна българска действителностъ въ селата, кой интелигентенъ човѣкъ не би изтрѣпналъ, кой не би се почувствувалъ задълженъ да помогне на този нещастенъ народъ! Селскиятъ учител е най-близо до него; би ли останалъ той хладенъ зритель на това жестоко зрелище! Не бихъ искалъ да повѣрвамъ, но

много преживѣни случаи въ селата, кждето учителътъ бѣше далечъ отъ това, което се желае отъ менъ, ме накараха да пиша тия редове. Селскиятъ учител е най-близо до селскитъ маси и като така той може най-вече да даде въ това направление. Въ училището той е длъженъ да учи ученицитъ на чистота, редъ и наука; да предпазва здравето и живота на децата, но наравно съ това той тръбва да всѣва въ младитъ души истински днешни реални разбирания за живота; да разсѣе ония стари предрасждѣци, съ които си обясняватъ всичко и които докърватъ толкова много нещастия и загуби за българското село. Между селянитъ той може да бжде въ тази посока истински трибунъ, да разсѣва и унищожава всички ония предрасждѣци и разбирания, които вредятъ на здравето и живота на българския селянинъ.

За съжаление, нѣкои предрасждѣци и заблуждения относно болеститъ и днесъ се всѣватъ и проповѣдватъ отъ черквата. Това тръбва единъ пътъ за винаги да престане. Свещеницитъ тръбва да престанатъ да сж „лѣкари“, да лѣкуватъ болеститъ у човѣшкия организъмъ съ молитви и книжки, тѣ тръбва да съветватъ болнитъ веднага да прибѣгватъ до съвета на лѣкаря. Въ едно село, кждето върлуваше голъма епидемия отъ петнистъ тифъ, свещеника бѣше проповѣдвалъ въ черква, какво тая болестъ е отъ Бога, като наказание, че не ходятъ въ черква, а противъ Бога не може да се бори никой. Това бѣше демонстрация противъ нарежданията на санитарната власть; съ други думи — той подканяше селскитъ маси да не изпълнятъ нарежданията по епидемията, а това може само да даде повече жертви и загуби. Това заблуждение не бива да се разпространява, защото води подире си нещастия за непросвѣтенитъ селски маси. Ето какъ въ името на Бога се вършатъ злини.

Особенно ценна е работата на селския учител по народното здраве при полрастващото поколение. Тамъ селския учител тръбва да всади здравни разбирания за хигиената, епидемиитъ и пр. При всѣки боленъ, учителътъ тръбва да ги научи да потърсятъ лѣкарска помощъ, кѣто имъ приведе примѣри, че колкото по рано, толкова по добре и че малкото може да стане много. При епидемии отъ заразителни болести и тукъ учителя тръбва и може да бжде рушителъ на невежеството по отношение разпростра-

нението и предпазването. Презъ 1928 г. въ с. Бѣлица, Разложко, кждето азъ ръководѣхъ борбата противъ епидемията петнистъ тифъ, учителитъ и учителкитъ се показваха достойни за своето призвание и изпълниха задълженията си.

До сега истѣкнахме само отчасти нѣкои отъ главнитъ задачи въ областта на народното здраве на селския учител въ училището и средъ маситъ. Ролята, която сж изиграли старитъ български учители при възраждането и освобождението на България е грамадна и неоценима; работа, която никой другъ не би могълъ да свърши. Сжща такава роль тръбве да играе и днешния селски учител въ здравното възраждане и освобождение на българското село, което тѣне още въ дълбоко здравно невежество, живѣе съ дивъ предрасждѣци и е далечъ отъ здравната култура на днешния вѣкъ. А всичко това се отразява зле въ семейството му, въ стопанството му, върху цѣлото село и съ това върху цѣлото ни отечество. Българската селска майка ражда по 10—12 деца, а колко отъ тѣхъ достигатъ до 50—60 год. възраст? Едва 3 или 4, а останалитъ умиратъ между 1—25 годишната възраст, като съ това замѣкватъ въ гроба грамадни богатства отъ дрехи, храни, грижи, време и пр.; всичко това тъкмо тогава, когато тръбваше да дава вече плодъ, отива въ гроба и затова българското село е бедно. България е бедна, макаръ че българския селянинъ е трудолюбивъ и съ малки нужди. Въ болшинството си българскитъ селяни живѣятъ крайно първобитно: въ кждци приличащи на яхъри, съ дрехи които никога не свалятъ отъ гърба си, и денемъ, и нощемъ, иматъ много въшки, хранятъ се много зле, работятъ усилено, оставатъ болеститъ да съсипватъ здравето на семействата имъ, да морятъ децата имъ, всичкитъ злини и нещастия, както и всички болести обясняватъ още съ Господа и невидими сили.

Време е на всичко това да се тури край, тъй както учителитъ преди освобождението ни туриха край на робството. Всички учители, лѣкари и интелигентни тръбва да се нагърбятъ съ задачата да премахнатъ здравното невежество на нашето село. Работата на селския учител въ това направление другъ не може да свърши. Той е билъ и тръбва да бжде най-голѣмия рушителъ на — невежеството. Той е най-близо до селскитъ маси, тѣхнитъ мъки и страдания, той е постоянно

между самитѣ тѣхъ. Учителѣтѣ е между идещето поколение. Той трѣбва да му даде истински разбираня за болеститѣ, медицината, хигиената и пр. Но става ли всичко това въ нашето село днесъ? Азъ ще отговоря отрицателно; въ повечето наши селски училища се говори много по-малко, отколкото трѣбва за хигиена, заразителни болести и предпазванията. Децата не се учатъ добре да привикватъ къмъ чистота, къмъ редъ въ тѣлото имъ, никъде не имъ се разправя за нуждата отъ чистота и вредата отъ неспазването ѝ, за предпазване и разпространение на заразителнитѣ болести и пр. Но и това дори не е вина на учителя, защото това не било предвидено въ неговата подготовка.

На нашия селски учител не се даватъ почти никакви познания за заразнитѣ болести, за медицината, хигиената и пр. Никой учител не е училъ, че петнистия тифъ се разпространява чрезъ въшкитѣ. Въобще, въ това направление нашия селски учител малко е подготвенъ, а още по-малко може да даде на селскитѣ маси и деца, освенъ ако учителя се е интересувалъ и по другъ пѣтъ и начинъ е научилъ нѣщо. А това трѣбва да почне още въ гимназията да продължи въ специалнитѣ курсове и да стигне до учителскитѣ опрѣснителни курсове и конференции. Правятъ се почти всѣка година околийски учителски сборки, където се четатъ реферати по хигиената, заразителнитѣ болести и пр., които реферати да се изнасятъ отъ съответнитѣ градски, око-

лийски или болнични лѣкари. Това вървамъ ще бѣде отъ голѣмъ интересъ и полза на учителитѣ по селата. Следъ това има седмични списания за популярна медицина и хигиена, списвани отъ лѣкари, за тѣзи седмични списания биха могли да се абониратъ всички училища, като съ това ще обогатятъ библиотекитѣ си. Това което учителитѣ научатъ отъ такива списания и реферати, могатъ да го предадатъ на ученицитѣ, като го приготвятъ за тѣхъ, сжщо и за селската маса. Всѣки учител може да държи сказка предъ селянитѣ за вредата отъ пиянството, нуждата отъ добра храна, хигиенни училища и пр. Всичко това сж теми, които учителитѣ, безъ специална подготовка, би могълъ и би трѣбвало да развива предъ селянитѣ. Учителѣтѣ би трѣбвало да препорѣчва и да убеди всѣки поинтелигентенъ селянинъ да чете популярнитѣ медицински списания. Въ прогимназитѣ и гимназитѣ учителитѣ би трѣбвало да поканватъ съответнитѣ градски или околийски лѣкари да държатъ беседи предъ ученицитѣ и тѣхъ на разни теми: туберкулозата, заразителнитѣ болести, хигиената и пр., отъ които сказки и тѣ самитѣ биха извлекли полза. Сжщитѣ сказки съ свои думи тѣ биха могли да предадатъ на селскитѣ маси въ видъ на убедителни разговори или беседа. Нужно е едно медицинско школуване на селскитѣ учители, за да могатъ тѣ по-добре да изпълняватъ призванието си въ училището и средъ селскитѣ маси въ здравно направление. (Изъ сп. Нар. здраве)

Дим. Парушевъ
гимн. у-лъ

ЗА ДЪЖДОВНИЯТЪ ГЛИСТЪ (Lumbricus terrestris)

Думата е за едно съвсемъ беззащитно и невинно животно, известно и на малкитѣ деца подъ името *земенъ*, или *дъждовенъ червей*, или само *глистъ*. И наистина, копнешъ въ градината, на лозето, нивата — все него ще срещнешъ изъ прѣсьта; орешъ изъ нивата — сжщо, повдигнешъ нѣкой камѣкъ — и то подъ него; излезешъ на прохлада следъ дъжда, или рано сутринъ — той вече ти препречилъ пѣтя, като се прогочилъ като нѣкоя дълга блѣдно-червена дебела връвъ на прѣко изъ пѣтя; ровне кокошката изъ боклука и туку го видишъ да се вие вече изъ човката ѝ; гурне юрдечката човка въ рѣдката калъ — извече го и отъ тамъ; а кой орачъ не е виждалъ цѣли ята врапи, или щѣрка да пощятъ разораната почва отъ него. Най-после, всѣки отъ насъ знае, че само видѣтъ му буди у насъ едно чувство на отвращение, търсимъ да го ритнемъ, да го смачкаме, а децата — какво ли не го правятъ, докато го видишъ разкъсанъ напреде имъ; нещастиятъ безпомощенъ, туку се гърчи и търси само да се скрие.

А той има право, горкия, на по-друга участъ!

Рано на пролѣтъ, при внимателно разглеждане цели глисти, забелѣзва се къмъ срѣдата на нѣкон отъ тѣхъ по надебелени мѣста, въ видъ на прѣстенъ, широкъ до 1 см. съ жълтеникавъ цѣтъ. Не минаватъ много дни и животното се измѣква отъ този прѣстенъ подъ нѣкой камѣкъ, като двата отвора на прѣстена се

свиватъ и затварятъ и той заприличва на едно жълто малко лимонче. Това лимонче е гнѣздото на дъждовния глистъ, вътре въ него сж снесени съ стотини яйцата на глиста. Излюпенитѣ червейчета на първо време се хранятъ съ месестата вътрешност на лимончето, докато я изядатъ, а до тогава тѣ сж вече достатъчно силни, за да могатъ, излѣзли изъ лимончето, да плъзнатъ изъ земята и си търсятъ, съ собственъ трудъ храната, растатъ докато достигнатъ на дължина до 15—20 см. а по нѣкога и до 50 см. съ меко, възрозово, всѣкога влажно тѣло, заострено на предния край, дето е и устата му.

Малцина знаятъ обаче какво представлява дъждовния глистъ за селяка-земледѣлецъ. А той е *незамѣтливия*, *невидимъ*, *безплатенъ неговъ помощникъ*, който незнае що е нощна почивка. Незамѣнимъ е, защото:

1) При постоянното си движение изъ земята, той неволно я прощарва съ множество канали, особено на пролѣтъ, премрежени по разни направления, които служатъ въ дъждовно време като *водопроводни трѣби* за напояване на по-дълбокитѣ почвени пластове.

2) Тия канали служатъ сжщевременно и като прекрасни *вентилатори*, за да може въздуха да прониква и въ по дълбокитѣ почвени пластове, като една часъ отъ него служи за обогатяването на тия пластове съ нужния *азотъ*, така нуженъ за всички растения, а друга

часть — *кислорода* му — за по-скорошното загниване и обръщане въ торъ на всички животински и растителни части, разбъркани, или затрупани изъ прѣсьта. Този въздухъ сжщевременно служи и за дишане на всичко живо въ земята.

3) При това, съ движението си изъ запечатана почва, той я разрохкава и я прави годна едно за посѣвъ, друго — за по-лесно проникване на кореновитѣ жилки изъ почвата.

4) Но тъй като тѣлото му е меко и не може да се движи лесно изъ твърдата спечена прѣсъ — той просто я *наивлта*, за да си направи ходъ, като предварително я размеква съ плюмката си. Тая земя, при преминаване презъ храносмилателната му трѣба се просмуква съ разни сокове и лигавини, които се намиратъ изъ нея и така напое на прѣсьта излиза изъ другия край на животното, вече размекната и наторена, защото такава земя е вече прекрасенъ органически торъ.

5) Мнозина, особено пролѣтно време, рано сутринъ, или следъ дъждъ, забелѣзватъ малки купчинки отъ прѣсъ върху загладената земя, въ видъ на струпанъ на купчинка дебелъ канѣкъ отъ прѣсъ. А това не е нищо, освенъ прѣсьта, преминала презъ цѣлата дължина на глиста, докато е билъ въ по дълбокия пластъ дене, а презъ нощта, или следъ дъждъ излиза на повърхнината, за да подиша чистъ въздухъ, като сжщевременно изхвърля тая прѣсъ отъ себе си. Това е работата на невидимия орачъ.

6) Той се храни само съ гнили вещества; ето защо той замѣква въ земята сухи листа, за да загниятъ тамъ, а съ това наторява и земята и колкото земята е по-слабо торна, толкова повече листа той замѣква въ земята, защото въ торната земя той намира достатъчно храна за себе си, безъ да има нужда да вкарва листа за гниене въ земята. Презъ зимата само той преустановява до

минимумъ работата си, като се вдѣлбочава на около 1 м. въ земята за да прекара на по-топло зимата.

Ето защо каквото пистига орача съ потъ на чело, докато обърне долнитѣ почвени пластове отгоре, да ги разрохква, за да бждатъ готови за посѣвъ, това несъзнателно върши дъждовния глистъ. Тѣ сж съ хиляди въ 1 куб. метъръ земя, та работата на всички тия милионни сжщества никакъ не е за пренебрѣване, че е колосална! А кое друго животно може да спомене човѣкъ така полезно за земледѣлца: нито вола му, нито коня му. А той не ще въ замѣна на тая огромна услуга нищо друго отъ човѣка, освенъ да го остави на мира, да проявява къмъ него признателностъ и го покровителствува отъ разнитѣ му изтрѣбители, които не сж единъ-два — и надземни и подземни. Нѣщо повече: човѣкъ самъ трѣбва да способствува за развъждането му, като не му изтрѣбва малкитѣ, не го оставя на сухо, на открито, че щомъ засъхне кожата му, той е вече умрѣлъ; при оранъ, копане да му дава възможностъ да се скрие пакъ въ земята, безъ да тѣжи, че ако го е разкъсалъ на две, че ще умре — напротивъ: всѣка половинка ще си възобнови откъснатата половина и отъ единъ глистъ ще се получатъ следъ нѣколко време два екземпляра (особенъ случай у низшитѣ животни за размножаване, нареченъ регенерация). А въ селския дворъ какво правятъ съ него: домакинята разкопава торната частъ на двора, дето има повече глисти, та повиква кокошкитѣ да се нахранятъ съ глисти, понеже, хранени съ глисти, тѣ ставали по-яйценосни.

Накрай: малко повече грижа, покровителство, малко повече внимание къмъ този незамѣнимъ помощникъ на земледѣлца, който въ замѣна на това нищо не иска отъ него, а презъ цѣлъ животъ работи за него.

Дълъ информации

Лозаро-Овощарско Информационно Бюро Плѣвенъ

Пазаря на лозаро-овощарскитѣ продукти у насъ.

Десертно грозде:

Вследствие голѣмата реклама която последнитѣ години правиме специално за нашитѣ грозда, презъ този сезонъ сж вече пристигнали да работятъ у насъ около 6—8 чуждестрани фирми.

И тъй като главния доставчикъ на доброкачествено грозде, остава още Горна-Орѣховица, Лѣсковецъ, то въ този районъ заедно съ мѣстнитѣ експортири ще работятъ около 10 фирми.

Жалко е само, че нѣкой отъ представителитѣ на чуждитѣ фирми сж случайни хора, които не разбиратъ отъ този родъ търговия и по всичко изглежда, не само че ще изложатъ себе си, но ще всѣватъ суматоха въ пазаря, което не е въ интереса най-вече за производителитѣ.

Една отъ новодошитѣ фирми (италианскъ) не можейки да дочака узрването на гроздето е почнала още на 1 септемврий да закупува за износъ не добре узрелъ Афузъ-Али, резекий и пр. Това не трѣбваше да се позволява тъй като по този начинъ се излага въ чужбана

доброто име на нашето грозде.

Дадено е за Афузъ-Али въ Горна-Орѣховица, Лѣсковецъ 15 лв. за кгр. като следващитѣ дни цената му е достигала даже 17 лв. кгр.

Всички останали стари експортни фирми се въздържатъ за сега понеже тѣзи цени действително сж неестествено високи.

Сжщо така отъ Русе е изнесено единъ вагонъ Афузъ-Али при цена 12—13 лв. кгр. И отъ Плѣвенъ тѣзи дни ще бѣде изнесенъ първия вагонъ съ грозде.

Отъ Кричимъ — Брестовица, сж изнесени за Чехия и Австрия при много високи цени 3 вагона Афузъ-Али и малко Чаушъ. До колкото имаме сведения Чауша едва ли е пристигналъ въ здраво състояние.

Когато въ Виена максималнитѣ цени за I качествено грозде сж 25 лв. кгр. има нѣщо неизяснено и съмнително въ подбудитѣ които сж карали тази чужда фирма въ Горна-Орѣховица да дава така високи цени.

Предупреждаваме производители и експортири да се предпазватъ отъ увлечения тъй като не сж из-

ключени нѣкой неприятни изненади отъ страна на нашитѣ конкуренти.

Нека се има предъ видъ, че обшитѣ разноси (опаковка, превозъ, вносни мита, комисиони, данѣци и пр.) за кгр. грозде до Виена сж 10 лева.

Приблизителнитѣ цени които могатъ да се очакватъ презъ сезона въ главнитѣ райони се предполага да бждатъ както следза:

Афузъ-Али 11—13 лв кгр. и
Димятъ 7 „ „

Предполагаме да се организира износа на следнитѣ количества грозде отъ отдѣлнитѣ райони, както следва:

1. Горна-Орѣховица, Лѣсковецъ и околията около 100—120 вагона отъ което 30 Афузъ-Али и останалото димятъ;

2. Плѣвентъ 50 вагона отъ които 10 Афузъ-Али и 40 димятъ;

3. Русе 70 вагона грозде отъ което 25 Афузъ-Али и 45 димятъ;

4. Преславъ и околията 100 вагона димятъ;

5. Чрезъ гара Павликени отъ Бѣла Черква и околнитѣ села (20—30) вагона предимно димятъ;

6. Свищовско 10 вагона димятъ;

7. Никополъ 2 вагона димятъ;

8. Кричимъ, Брестовица, Перущица около 60 вагона Афузъ-Али и Димятъ и то ако издържа транспортъ, тъй като въ този районъ гроздето е нападнато отъ гроздовия молецъ;

9. Бургасъ, Анхиало и пр. тоже могатъ да се намѣрятъ съ стотици вагони Димятъ, всичко се свежда обаче до правилното организиране на износа, понеже въ тѣзи райони

евентуално ще се работи тази година за пръвъ пътъ и

10. Значителни количества десертно грозде има и въ Ст.-Загора, Чирпанъ, Сливенъ, Нова-Загора и пр.

Изглежда, че вагони за превозъ ще има достатъчно, остава само правилно да бждатъ разпредѣлени.

Обаче тѣжно впечатление прави факта, че унгарската легация подобно на 1927 г. за преминаване на гроздето ни презъ Унгарию прави завѣрки на удостоверенията издадени отъ агрономствата, съ което вагонитѣ съ грозде се забавятъ по единъ день и се взима извънъ това непоносимата такса отъ 1600 лева за вагонъ. Миналата година тази формалностъ бѣше отстранена.

ЯБЪЛКИ: Тѣхната реколта въ Кюстендилъ тазъ година е много добра, и износа вече е започналъ. Ценитѣ се движатъ между 6—8 лв. за кгр. въ зависимостъ отъ качеството. Изнасятъ се предимно за Германия.

ВИНА: За добри северо български вина се предлага вече 9 лв. за литъръ. Огъ чужбина се проявява много слабъ интересъ къмъ вината ни отъ новата реколта, тъй като нашитѣ цени едва ли ще могатъ да бждатъ конкурентоспособни.

ОРѢХИ: Орѣховата реколта общо взето въ Европа е добра а у насъ надъ средна. Все пакъ чуждитѣ фирми проявяватъ доста голѣмъ интересъ и къмъ нашитѣ орѣхи.

Сжщо така голѣмъ интересъ има и къмъ следнитѣ наши продукти: тиквено семе, шипки, слънчогледъ, кюспе, семена отъ дави овощия и пр. 10 IX 1929 г.

С. М. Лукановъ

Дѣлъ стопански

Освежаване кокошето ято чрезъ подборъ на кокошкитѣ и пѣтлитѣ.

За да се избѣгнатъ последицитѣ отъ близкото родствено развъждане, всѣки 4—5 години трѣбва да се освежава кръвта на кокошето ято. За тая целъ обикновено се прибѣгва до замѣняване пѣтлитѣ съ други, които нѣматъ никакви кръвни връзки съ кокошкитѣ. Едно отъ най-важнитѣ условия при набавянето на пѣтли, съ целъ чрезъ тѣхъ да се освежи кръвта на кокошето ято е, щото новитѣ пѣтли да произхождатъ отъ кокошки на расата, отъ която сж и тия, които ще освежаваме. Тѣ трѣбва да произхождатъ отъ родители, които сж здрави и съ доказани производителни качества. Не се ли обръща внимание на това, особено на последното условие, у силнята ни да издигнемъ производителността на кокошето ни ято, могатъ да се осуятъ до голѣма степенъ чрезъ докарването на неподходящъ пѣтелъ.

Когато кокошето ни ято състои, обаче, отъ нѣколко кръвни линии, които сме поддържали всѣка за себе си, за освежаване на кръвта, е най-добре, да се прибѣгне до набавяне на кокошки отъ нѣкое друго прочуто съ производителността си кокоше ято. И само когато се убедимъ, че кокошката наистина притежава качества, които ние старателно сме поддържали въ нашето кокоше ято, вземаме нѣколко отъ нейнитѣ синове за освежаване кръвта въ ятото си. Най-сетне освежаването на кръвта може да се постигне и, като се набавятъ яйца за насаждане отъ нѣ-

кое познато кокоше ято. Послунитѣ по този начинъ пилета се поставятъ подъ контрола и тия, които притежаватъ въ най-голѣма степенъ желанитѣ производителни качества, се използватъ за освежаване кръвта на кокошето ято.

Едногодишнитѣ пѣтлети, при условие, че не сж добре развити тѣлесно, могатъ съ успѣхъ да се използватъ за разплодъ. Такива пѣтли е най-добре, да се използватъ за покриване на 2—3 год. кокошки. Две-годишнитѣ пѣтли сж по-добре развити и изобщо по-закрепнали. Затова тѣ сж за предпочитане, когато искаме да получимъ по-силно, по-крѣпко и изобщо по-добре развито поколение. На тая си възрастъ пѣтлитѣ, следователно, сж най-ценни.

Когато, по една или друга причина, бждемъ принудени да вземемъ яйца за насаждане отъ едногодишни кокошки, най-добре е, поне пѣтлитѣ, които се използватъ за тѣхното заплодяване, да бждатъ 2 годишни.

И по стари пѣтли могатъ да се използватъ за разплодъ, особено екземпляри съ доказани изследствени качества. На такива пѣтли, обаче, ще трѣбва да се даватъ по-малко кокошки.

Отъ младитѣ пѣтли и младитѣ кокошки трѣбва да се очаква по-слабо и по-хилаво поколение (пилеца).

За да се получатъ добри яйца за насаждане, умѣстно е, да се отдѣлятъ най-добритѣ, най-носливитѣ и, при това, зимни носачки измежду

2—3 годишни кокошки, въ отдѣлно помещение съ единъ отъ най-добритѣ пѣтли. Това отдѣляне, въ зависимостъ отъ времето, трѣбва да стане отъ м. януарий, до сръдата на априлъ. За насаждане да

се взематъ яйца самъ отъ тѣзи кокошки. Тогава може да се очаква, че ще се получатъ добри и силно развити пилета, носливостта у които постепенно ще се увеличава.

(Изъ сп. Землед. стопанство)

Официаленъ дѣлъ

Държавна
Подвижна земл. катедра
№ 3533
17. IX 1929 год.
гр. Варна.

Окръжно

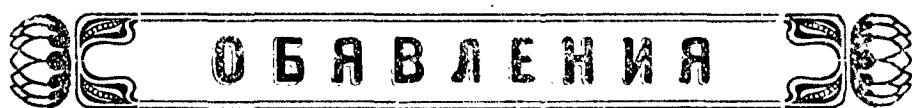
До Господа Кметовѣтъ
въ Варненски окръгъ

Снабдяванетоъ населението съ семена е въпросъ отъ голѣмо общественно значение и то трѣбва да стане безъ каквито и да е пречки или затруднения.

Понеже времето бързо лети и наскоро ще настѣпни моментъ за сѣидба, то вземете мѣрки, Господинъ Кмете, по изготвенитѣ списъци бърже да се изготвятъ записи за нуждающитѣ се отъ кредитъ за семена и се указва въобщо пълно съдействие за най-бързото имъ снабдяване съ семена. Разгласете на населението, че снабдяванетоъ съ семена трѣбва да стане въ най-скоро време, а не да се чака момента на сѣидбата, което ще стане и по-трудно, а и самитѣ семена сигурно ще поскъпнатъ.

Директоръ: П. Поповъ

Секр.-счетоводителъ: Д. Радева.

Държавно зимно земледѣлско училище въ манастиръ „Св. Константинъ“
при гр. Варна.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 348

гр. Варна, 10 септември 1929 г.

Съобщава се на заинтересованитѣ, че учебната 1929/30 година на училището започва отъ 21 октомври т. г. и ще трае до края на месецъ мартъ идущата година.

Цельта на училището е да даде необходимитѣ теоритически и практически познания по земледѣлието и отраслитѣ му на младитѣ земледѣлци, за да ги подготви къмъ по-разумно стопанисване.

Курсътъ трае две години по 5 месеца.

За ученици се приематъ младежи, предимно съ прогимназиално образование, които сж навършили 18 годишна възраст, занимаватъ се съ земледѣлие, здрави сж и сж годни за физическа работа. Приематъ се и *св. по-малко образование младежи*, за които следъ предварително изпитване се види, че иматъ сравнително по-развити способности къмъ четмо и писмо и сж по-схватливи, и освенъ това тѣ или родителитѣ имъ сж дали или даватъ доказателства за прилагане на нѣкои нововедения въ стопанствата си.

Свършилитѣ училището ученици се освобождаватъ отъ редовна трудова повинностъ, ако дадатъ задължително, че най-малко 10 години ще се занимаватъ съ земледѣлие.

При постѣпването си всѣки внася гаранция 300 лева за осигуряване евентуално нанесенитѣ повреди въ училището и жилищнитѣ помѣщения.

Всички ученици живѣятъ въ помѣщенията на стопанството, откъдето получаватъ само кровати, а всѣки е длъженъ да донесе свои завивки: дюшекъ, юрганъ, чершафъ, възглавница съ два калѣфа и покривка за кровать.

Храненето, отоплението, освѣтлението и медицинската помощъ сж за смѣтка на ученицитѣ, които се хранятъ на кооперативни начала като за целъта изразходватъ около 600 лева месечно, внасяни въ пари, или съответното количество съестни продукти, които се прихващатъ по пазарнитѣ цени. Внасянето на продуктитѣ и плащането на паритѣ става при постѣпването. При недостигъ на суми тѣ могатъ да се замѣнятъ съ продукти.

Всѣки ученикъ трѣбва да има два ката чисто и здраво горно облекло, (едно за работа и едно за празникъ), здрави обувки, 3 чифта долни дрехи, 2 кърпи за лице, 4 чифта чорапи и сандѣче за държане на дрехитѣ и др. принадлежности. Освенъ това всѣки ще трѣбва да дойде съ собствена лопата и допълнително да се снабди съ овощарски ножици и лозарско ножче за облагородяване.

Минаващитѣ въ II класъ ученици се приематъ, като подадатъ заявление най-късно до 10 октомври, а желающитѣ да постѣпятъ нови ученици подаватъ лично чрезъ Варненската Окр. Постоянна Комисия или Държ. Подв. Землед. Катедра *до 5 октомври т. г. собственорѣчно написани заявления*, адресирани до директора на училището и придружени съ следнитѣ документи:

- 1) Свидетелство за образование.
- 2) Кръщелно свидетелство.
- 3) Удостоверение от общината за имотното състояние на ученика или родителите му, ако живее при тях, за размяна на покритите и непокрити имоти, броя на добитъка и пр. с означение, ако има направени някои нововедения: произведени подобрени семена, направени модерни постройки, доставени орждия и машини, обърнати стърнища и др.

Постъпилите заявления и документи до 5 октомври ще бъдат разглеждани и на първоначално одобрените ученици ще се съобщи деня в който ще трябва да се явят на преглед в Варнен. Подв. Землед. Катедра за окончателното им приемане и съобщение да се явят при откриването на училището в Монастира „Св. Константин“, снабдени с изброените принадлежности.

За лични справки и обяснения се отнасят до Подвижна Земледелска Катедра в гр. Варна.

Директоръ: Е. БАЛТАДЖИЕВЪ

Кара-Хюсеинско училищно настоятелство

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 2

с. Кара-Хюсеинъ, 12 IX 1929 г.

Училищното настоятелство обявява на интересующите се, че на 18 октомври 1929 г. от 8 до 12 часа в канцеларията на училището ще се произведе публичен търг с явна конкуренция за отдаване под наем на следните учил. недвижими имоти:

- 1) нива в мѣстността „Табията“ от 39 дек., 2) нива в мѣстн. „До свракова чешма“ от 103 дек., 3) нива в мѣстн. „До свракова чешма“ от 74 дек. за люцернова ливада и 4) къща в селото.

Залогъ за правоучастие 10%. Всички разноси, като гербъ, публикация и др. сж за сметка на наемателите.

Председателъ: Д. Велевъ

Секретаръ: П. Цаневъ

Бурханларско училищно настоятелство

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 62

с. Бурханларъ, 10 IX 1929 г.

Обявява се на интересующите се, че на 11 ден след публикуване настоящето в Варненски окр. вестник от 2 до 6 часа сл. обѣд в училището ще се произведе търг с явна конкуренция за отдаване на наемател експлоатацията на следните имоти, принадлежащи на училищната община за времето от 1 октомври 1929 год. до 1 октомври 1931 год., а именно:

- 1) нива „Балъкъ сѣртжъ“ от 31 дек., раздѣлена на 4 парцела; 2) нива „Яйкънъ“ от 204 дек. и 8 ара раздѣлена на 20 парцела; 3) нива „Орашево“ от 39 дек. и 4 ара раздѣлена на 3 парцела; 4) нива „Кара-яка“ от 28 дек. и 8 ара раздѣлена на 2 парцела; 5) нива „При воденицата“ от 22 дек. и 3 ара; 6) нива „Подъ лозята“ от 21 дек. и 5 ара.

Първоначалната оценка е 100 лв. на декаръ за две години. Залогъ 50% върху първоначалната оценка. Закона за бюджета и отчетността е задължителенъ.

Всички разноси сж за сметка на наемателя.

Отъ настоятелството

Бурханларско Турско училищно настоятелство

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 1

с. Бурханларъ, 10 IX 1929 год.

Обявява се на интересующите се, че на 11 ден от публикуване настоящето в Варнен. окр. вестник от 2 до 5 часа сл. обѣд в училището ще се произведе търг с явна конкуренция за отдаване на наемател експлоатацията на следните учил. имоти за срокъ от 1 X 1931 год.

- 1) нива „Кара-яка“ от 12 дек. 2) нива „Казелъ-тарла“ от 13 декара.

Първоначална цена 100 лева на декаръ за две години. Залогъ за правоучастие в търга е 50% от стойността.

Закона за бюджета, отчетността и предприятията е задължителенъ. Разносите по търга сж за сметка на наемателите.

Отъ настоятелството

Сараджърска селска община — Варненско

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 802

с. Сараджъръ, 3 септември 1929 г.

Въ допълнение на обявлението ни № 735 от 19 август 1929 г., публикувано в Държавен вестник брой 122 от 30 август 1929 год., обявява се на интересующите се, че на 30 този месец септември н. г. в помещението на общинското управление с. Сараджъръ, ще се произведе публичен търг с тайно наддаване, за продажбата дървесната маса — лежаща и правостояща, от общинското сѣище „Торсунския долъ“ за 1929/1930 год. с пространство от около 150 декара.

Първоначална цена 500 лв. на декаръ, залогъ за правоучастие в търга 50% върху първоначалната цена — 3750 лв. в банково удостоверение. Офертите ще се приемат до 11 часа сутринта. Чл. чл. 125, 127 и 142 от закона за бюджета, отчетността и предприятията сж задължителни за конкурентите.

Всички разноси берии, гербъ, данъци и др. сж за сметка на предприемача. Тържните книжа могат да се видятъ всеки присъственъ ден и часъ в канцеларията на общинското управление с. Сараджъръ.

Кметъ: Д. Минчевъ

Секр.-бирникъ: Н. Станковъ

Дерекъйска скотовъдна комисия — Провадийско.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 1333

с. Дерекъй, 9 септември 1929 г.

На 11-я ден след публикуването настоящето в Варненски окр. вестник от 9 до 14 часа в помещението на общинското управление, ще се приемат предложения за доставка на храна на общинските разплодници по доброволно съгласие, на около 1200 кгр. ечемикъ, 1500 кгр. сѣно, 2400 кгр. дребна диканска слама и 50 кгр. соль. Приблизителната стойност на предприятието е 15000 лева. Ако на определеното мѣсто и време, не се яви никой конкурентъ, то назначената комисия, следъ тая дата сама ще потърси лица имащи храни, за да влезе в споразумение с тях и ги закупи.

Отъ комисията

Сарж-гьолско училищно настоятелство

ОБЯВЛЕНИЕ № 1

с. Сарж-гьолъ, 12 септември 1929 год.

Сарж-гьолското училищно настоятелство обявява на интересующите се, че на 26 октомври 1929 г. от 15 до 20 часа в училищната канцелария ще се произведе търг с явна конкуренция за отдаване под наем училищните ниви, които се намиратъ в землището на с. Сарж-гьолъ в мѣстността, както следва:

- 1) нива в мѣстн. „До рѣката“ от 42 дек.; 2) нива в мѣстн. „Кайрякъ“ от 146 дек.; 3) нива в мѣстн. „Юртлукъ“ от 67 дек.; 4) нива в мѣстн. „Кавак-алча“ от 116 дек.; 5) нива в мѣстн. „Бунаръ чалжъ“ от 369 дек.; 6) нива в мѣстн. „Кайрякъ“ от 65 дек.; 7) нива в мѣстн. „Сарж-ери“ от 175 дек.; 8) нива в мѣстн. „Кайрякъ“ от 78 дек. и 9) нива в мѣстн. „При хана“ от 5 декара.

Закона за Б. О. П. е задължителенъ за г. г. конкурентите. Първоначалната оценка на декаръ за две години е 100 л. Залогътъ за правоучастие в търга е 50% върху първоначалната оценка.

Поемните условия могат да се видятъ всеки присъственъ ден в училищната канцелария.

Отъ настоятелството

Николаевско училищно настоятелство — Варненско

ОБЯВЛЕНИЕ № 50

с. Николаевка, 25 август 1929 г.

Николаевското българско училищно настоятелство, обявява, че на 6 октомври 1929 г. в 2 часа ще се произведе търг за отдаване под наем за срокъ от две стопански години училищните ниви и кръчма, находящи се в землището на с. Николаевка: 1) нива „Капаклията“ от 42 дек. раздѣлена на 8 парцела; 2) нива „Стари тур. гробища“ от 12 дек. раздѣлена на 2 парцела; 3) нива „Ибрямъ чешме“ от 67 дек.; 4) нива „Дърварски пътъ“ от 18 дек. 5); нива „Чорбаджиевъ мостъ“ от 226 дек. раздѣлена на 2 парцела; 6) нива „Чуката“ от 172 дек. раздѣлена на 2 парцела; 7) нива „Трапищата“ от 22 дек. 8) нива „Сърта“ от 165 дек. раздѣлена на 2 парцела; 9) нива „Ени махле“ от 28 дек. раздѣлена на 4 парцела; 10) нива „Козлуджански пътъ“ от 168 дек. раздѣлена на 2 парцела; 11) нива „Кьоръ пунаръ“ от 87 дек. а нивата в „Горѣлата воденица“ от 24 дек. и „Донковъ-рогъ“ от 23 дек. за три стопански години; 12) училищна кръчма, от две стаи и маза за 3 календарни години; 12) училищна стая до кръчмата годна за дюкянъ или ателие сжщо за 3 години.

Търга ще се произведе в училището. Първоначална цена на наема ще се определи в деня на търга. Търгътъ ще се произведе с явна конкуренция. Залогъ за правоучастие е 50% върху първоначалната цена на всеки парцелъ. До участие в търга се допускатъ всички лица, които не сж лишени от права и сж български поданици. Поемните условия очната скрца и другите тържни книжа могат да се прегледатъ в общинското управление.

Отъ настоятелството

Печатница „Войниковъ“ — Варна — Телефонъ № 502.